

РЕЦЕНЗИЯ

за дисертационния труд

на

ГЕОРГИ ИВАНОВ ГЕОРГИЕВ,

докторант към Катедра „Музика“

Факултет по науки за образованието и изкуствата

СУ „Св. Климент Охридски“

на тема:

**„МЕТОДИЧЕСКИ МОДЕЛ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МОБИЛНИ
ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО МУЗИКА“**

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“
в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално
направление 1.3 Педагогика на обучението по... (Методика на
обучението по музика)

РЕЦЕНЗЕНТ: проф. дпн Марияна Булева-Петрова

Катедра „Музика“, Педагогически факултет,

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

Предложеният за защита дисертационен труд е на тема, която е в най-висока степен актуална и значима за образованието в съвременната информационна епоха. Проблемът за приложението на мобилните технологии, включително и в обучението по музика, е сред най-привлекателните предметни области за модерно мислещите педагози.

Авторът има стабилни професионални основания за насочване към обекта на своята дисертация. Георги Георгиев е музикален продуцент и музикален супервайзор на най-популярните телевизионни музикални формати, шоу предавания, годишни церемонии, телевизионни сериали.

Асистент е по компютърни аудио технологии в СУ. Неговите сериозни практически умения и теоретични компетентности в сферата на компютърните технологии му дават едно голямо предимство, което е видимо в цялостната постройка на дисертационния труд: авторът поставя своя обект в максимално широк социокултурен контекст и с лекота прави преходи от мащабната картина на глобалната информатизация до детайлните практическите равнища на мобилните технологии и компютърните приложения.

Дисертационният труд е в обем на 158 страници основен текст, библиография и приложения. Библиографията съдържа 166 заглавия на кирилица и 359 на латиница. Огромното число източници (общо 525) е очаквано при актуалния световен интерес към изследваната проблематика и същевременно респектира, тъй като е неоспоримо свидетелство за широката информираност на автора, особено що се отнася до англоезичната литература по въпроса.

В Увода дисертантът задълбочено аргументира своя обект, предмет, цели, задачи. Реалистично и много точно са фиксирани ключовите проблеми: динамичността на процеса, свързан с въвеждането на технологичните иновации в образованието; необходимостта от висока информационна култура на самите преподаватели; съвременната роля на компютъра, който „като музикален инструмент днес е сред другите, вече традиционни, музикални инструменти“ (с. 9); широкоспектърната функция на музикалните приложения за познаване, изпълнение и възприемане на музиката с акцент върху развитието на творческите заложиби (включително и чрез възможностите за индивидуални музикални импровизации). Именно в тази посока се генерира и хипотезата на изследването: „... ако създадем необходимите условия за прилагане на мобилни приложения в обучението по музика, както и за използването им в часовете по музика и в извънкласни допълнителни занятия, то бихме установили развитие на

творческите способности и изяви на учениците“. Сред задачите важна роля има следната: „Чрез проучването на чужди обучителни ресурси и приложения да се въведат добри педагогически практики и в нашите общообразователни училища. Разработване на учебни ресурси, допълващи програмите за обучение по музика в III - IV клас клас като избираем учебен час по музика и технологии.“

Глава първа има за цел да въведе изходните предпоставки и концептуалните рамки на идеята за разработване на методическия модел. Георги Георгиев базира своето изследване на Стратегията за ефективно прилагане на информационни и комуникационни технологии в образованието и науката на Република България (2014-2020г.). Прави силно впечатление задълбоченото познаване на нормативната база, включително Закона за предучилищно и училищно образование и Европейската образователна стратегия „ЕВРОПА 2020“. В подраздели 7 – 20 на Глава първа се проблематизират и технологичните, дидактичните и възпитателните аспекти, свързани с m-Learning и прилагането на мобилните технологии в музикалното обучение.

Предложеният в Глава втора методически модел демонстрира прякото приложение на мобилните технологии в общото музикално образование. Георги Георгиев реализира своята идея в две тематични направления: нотно ограмотяване и „инструментознание“. В неговия образователен проект се залага на приложенията Maestro и Walk Band и се разработва структурата и учебното съдържание на два типа учебни часове: 1) чрез апликацията Maestro учениците демонстрират разпознаването на нотните знаци като въвеждат музикална информация в приложението (с. 120); 2) чрез апликацията Walk Band се разпознават музикални инструменти, изучавани по програма в 3. и 4. клас (с. 128).

Преценявам като изключително сполучлив изборът на подбраните от дисертанта области на компетентност със съответните знания, умения и

отношения, свързани с нотното писмо и музикалните инструменти. Споделям мнението, че именно в тези тематични сфери въвеждането на методически планирана работа с апликациите действително има сериозни основания. Например компютърната програма за създаване на партитура притежава едно сериозно предимство: симултанно действие на визуалното и слуховото начало, което гарантира осмислянето на иначе трудно постижимата връзка тон – нота. Убедена съм, че в това отношение компютърът може да бъде незаменим фактор за музикално ограмотяване в условията на общото образование. Нещо повече – считам, че този плодотворен и реално достъпен подход трябва да се внедри масово в обучението по музика, като се заложи на програмно равнище. Оценявам като много оригинална е идеята на автора за възпроизвеждане на тригласен канон чрез последователно озвучаване на нотирания мелодия от мобилните устройства на трима ученици – едно музикантско хрумване, в което прозира и богатата музикалноизпълнителска оркестрова практика на дисертанта. Трябва да се подчертае, че подбраната апликация дава неизчерпаеми възможности за различни методически приложения, които всеки педагог може да експериментира в своята преподавателска работа. По отношение на конкретно разработените от дисертанта уроци у мен възникна въпросът защо канонът е нотиран в Сол мажор и как ще се обясни на учениците от трети клас арматурата, още повече, че самата седма степен отсъства в мелодията?

Проведената експериментална работа, на основата на която се доказва хипотезата, е представена в Глава трета. Емпиричното педагогическо изследване е разгърнато в утвърдените три фази с контролна и експериментална група. Методическите решения са насочени към *допълване и разширяване* на учебния процес по музика посредством използването на мобилни технологии (мобилни устройства и апликации) в начален етап на обучение. Авторът оползотворява различни методи:

наблюдения, анкети, тестове, статистическа обработка на резултатите. Постиженията на експерименталната група, с която се провежда обучение с мобилни технологии и приложения, са убедително по-високи.

Авторефератът представя основното съдържание и идеи на труда. Посочените в него пет приноса са реално осъществени.

Трябва да се отбележи и издаденият монографичен труд по темата: „Мобилни технологии в обучението по музика“, монографичен труд, и.к. Август, София. ISBN: 978-954-9688-71-9.

Въз основа на всичко казано дотук давам своята професионална подкрепа и призовавам уважаемите членове на научното жури да присъдят на Георги Иванов Георгиев образователната и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по музика).

20.12. 2018

Рецензент:.....

(проф. дн Марияна Булева)